

Biblioteken som del av kulturarvet – Kirjastot osana kulttuuriperintöä

KINE 2018 Vaasa
Christina Flemming
Tritonia Åbo Akademi

Kulturarvsamlingar är krävande

- Bibliotekspersonalens kunskap och kompetens A och O
- Kvaliteten på arbetsprocesserna måste anpassas enligt materialet
- Verk ur de värdefullaste samlingarna är tillgängliga endast under bibliotekets övervakning
- Evaluering och prioritering av existerande specialsamlingar
- Långsiktig förvaringsplan

Vad är en specialsamling?

Helheter med gemensam

- Provenance (böckernas ägarhistoria)
- Utgivningsår
- Graden av raritet - unika publikationer
- Böckernas innehåll

Biblioteksexterna utmaningar

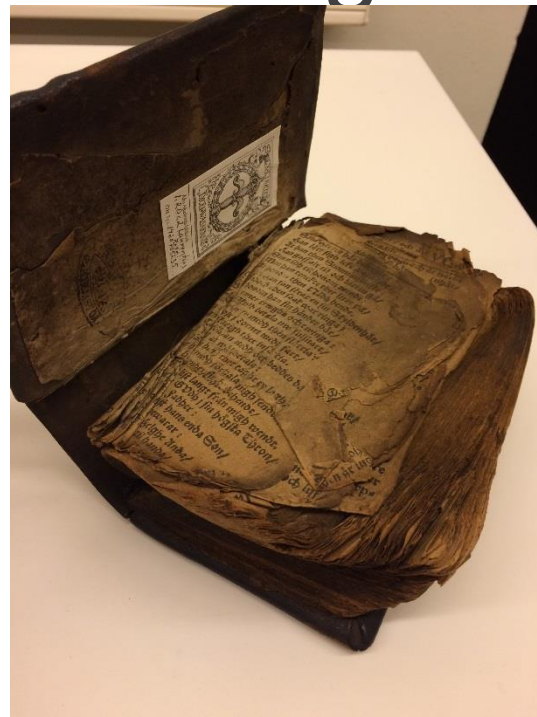
Externa krav på bevarande av lokalt kulturarv i biblioteket, t.ex.:

- Historiska skolbibliotek
- Prominenta politikernas eller bemärkta personers privata boksamlingar
- Bibliotek från vetenskapliga sällskap eller nedlagda kulturella verksamheter

Biblioteksinterna utmaningar för historiska specialsamlingar

- Finansiering
- Allokering av resurser
- Böckernas fysiska kondition
- Brist på utrymme
- Resurser för katalogisering och behandling av böckerna
- Digitalisering
- Marknadsföring

Historiska skolbibliotek från lärdomsskolorna i Tritonia

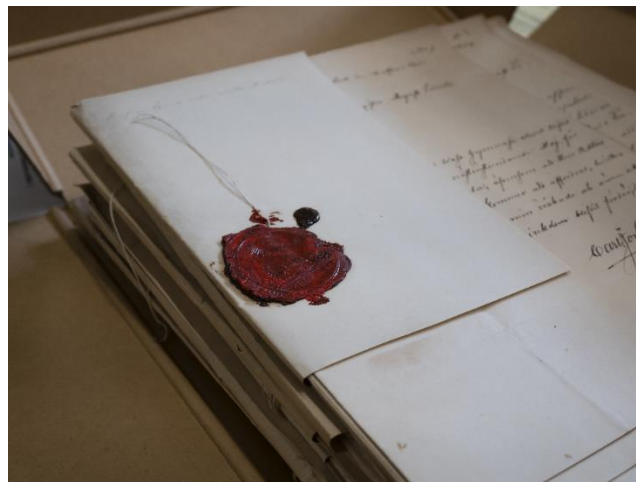
- Vasa svenska lyceum (1874-1974) med Vasa Trivialskola (1684-1841), elementarskolorna i Vasa (1841-1874), Vasa gymnasium (1844-1872)
- Vaasan lyseo (1880-1973)
- Vaasan tyttökoulu (1891-1971)

Vårda vakta värna: biblioteket överlever

- Vasa svenska lyceums bibliotek med Oskar Ranckens samling omfattade år 1900 24 000 b band; år 1973 fanns 52 000 band – då Finlands största som helhet bevarade skolbibliotek.
- Vasa svenska lyceums bibliotek var välskött och omhändertaget av sin skola, helt katalogiserat på kort och i realkatalog
- *det historiska biblioteket* utgjorde 3/5 av hela biblioteket
- Skolan blev 1974 del av Vasa Övningsskola och pedagogiska fakulteten vid Åbo Akademi
- Biblioteket till Tritonia 2001, ägs av Åbo Akademi
- Vasa svenska lyceums bibliotek med Ranckens samling upptagen 2017 på den finländska listan över Världens minne (Unesco)

Pitcha och lobba för kulturarvet!

- Uppbevarande och utställningsutrymme
- Arkivmiljö för de allra värdefullaste verken ur samlingarna
- Synlighet och tillgänglighet
- Katalogisering i ett integrerat bibliotekssystem
- Extern finansiering av katalogisering; projektansökan om understöd från kulturella stiftelser och föreningar som understöder kulturprojekt

Tritonia:Kokoelma – Samling: Vasa svenska lyceums bibliotek med O. Ranckens samling

Suomen kansallinen Maailman muisti-rekisteri- Unesco - Finlands nationella Världens minne-register